

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Gymnázium, Karviná - Nové Město, Mírová 1442

Mírová 1442
735 06 Karviná - Nové Město

Identifikátor školy: 600 016 480

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1
Okresní úřad Karviná, Referát školství, Zakladatelská 974, 735 06 Karviná-Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 3. - 6. duben 2001

Čj.	143 97/01-5044
Signatura	on3zu235

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Karviná - Nové Město, Mírová 1442 (dále jen Gymnázium Karviná) vzniklo v roce 1953 jakožto státní škola se všeobecně vzdělávacím zaměřením. Ve školním roce 2000/2001 vzdělává žáky v následujících studijních oborech:

Kód oboru dle KKO V	Kód oboru dle JKO V	forma studia	délka studia
79-41-K/001 Gymnázium	79-02-5/00	denní	8 roků
79-41-K/001 Gymnázium	79-02-5/00	denní	7 roků - dobíhající
79-41-K/001 Gymnázium	79-02-5/00	denní	4 roky

Škola hospodaří jako příspěvková organizace.

K termínu inspekce studovalo ve škole v 21 třídách celkem 602 žáků, z toho bylo 349 dívek. Průměrný počet žáků na třídu je 29 žáků.

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni, k dispozici jsou dvě odborné učebny informatiky a výpočetní techniky s připojením na Internet, 6 jazykových učeben, keramická dílna, knihovna, tělocvična, posilovna, odborné učebny fyziky, chemie, biologie apod.

Kapacita Gymnázia Karviná je v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol stanovena na 700 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání ve všech sledovaných hodinách českého jazyka i matematiky byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek, v nichž navštívená výuka probíhala, organizace a užitých vyučovacích forem a metod, motivace a hodnocení žáků v hodinách, interakce a komunikace mezi žáky učiteli.

Český jazyk a literatura

Byly navštíveny hodiny všech vyučujících sledovaného předmětu ve škole.

Všechny stěžejní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky českého jazyka a literatury byly splněny. Týdenní hodinové dotace českého jazyka a literatury plně respektují minimální hodinové dotace stanovené v realizovaných platných učebních plánech. Tematické plány byly vypracovány v souladu s učebními osnovami, jsou adresné vůči jednotlivým třídám a vyjadřují i specifiku vyučujících. Kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících je zajištěna, obsahová duplicita nebyla zjištěna. Škola nenabízí v oboru český jazyk a literatura žádný nepovinný ani volitelný předmět.

Veškerá výuka předmětu český jazyk a literatura je realizována pouze vyučujícími, kteří splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučující se zúčastňují akcí, které jsou pořádány v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, aktuální poznatky získávají studiem četných odborných časopisů a další literatury, kterou jim škola zajišťuje v dostatečné míře.

Hospitace potvrdily převážně velmi dobrou metodickou i odbornou připravenost učitelů, která vychází z nabytých zkušeností, dobré orientace v problematice a v některých případech i z vhodně volených progresivních vyučovacích metod.

Navštívená výuka předmětu český jazyk a literatura probíhala v kmenových třídách, které poskytují dostatečný prostor pro veškeré zvolené vyučovací metody a aktivity. Odborné

učebny informatiky a výpočetní techniky nejsou dosud k výuce češtiny využívány, žáci však mají možnost čerpat poznatky z fondů školní knihovny (asi 5000 titulů), která je denně přístupná a umožňuje využívat i síť Internet. Všichni učitelé českého jazyka a literatury mají k dispozici magnetofony, přenosné zpětné projektory, kopírku ve sborovně a další moderní didaktickou techniku, která však byla použita pouze v jedné z hospitovaných hodin. Učebny jsou standardně vybavené, vyzdobené jsou přiměřeně k věku žáků. Vybavení kabinetu českého jazyka a literatury Pravidly českého pravopisu, jazykovými příručkami, cvičebnicemi a standardními pomůckami pro potřeby výuky je na běžné úrovni.

Ve škole sice pracuje předmětová komise českého jazyka a literatury, v zásadě je však věci jednotlivých vyučujících, kolik slohových prací či kontrolních diktátů žáci realizují (většinou 2 - 4 kontrolní slohové práce a 5 - 6 diktátů). Pozornost, kterou učitelé věnují kontrole písemného projevu žáků, je dosti rozdílná. Rovněž rozborů realizovaných písemných slohových prací a analýzy chyb, jichž se žáci dopustili, svědčí o velmi rozdílných přístupech vyučujících k této problematice.

Po organizační stránce u vyučujících převládala zkušenost a používání spíše tradičních výkladových metod, občas i dosti rutinních. V průběhu výkladu však byli žáci neustále aktivizováni, pokyny, které jim byly zadávány, byly promyšlené, srozumitelné a přiměřené jejich věkovým a individuálním zvláštnostem. Žáci byli vedeni k logickému odvozování a zdůvodňování, patrné bylo vhodné využití mezipředmětových vztahů. Vedle frontálního způsobu vedení výuky byla pozorována i samostatná a skupinová práce žáků. Čas byl ve všech zhlédnutých hodinách v zásadě efektivně využíván, nedostatky odborného charakteru ze strany vyučujících nebyly zaznamenány. V závěru hodin většinou nezbyl vyučujícím časový prostor k shrnutí probraného učiva a k sebehodnocení žáků.

Žáci byli motivováni zejména celkovým přístupem učitelů k výchovně-vzdělávacímu procesu, jejich zanícenými výklady i některými připravenými odbornými materiály didaktického zaměření. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně.

Dohodnutá pravidla jednání byla žáky i učiteli přijata. Komunikace žáků byla většinou na velmi dobré úrovni, rovněž vyjadřování vyučujících, jejich pohotovost a jazyková správnost byly velmi dobré. Kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, u žáků se zřetelně projevil kladný vztah k výuce i k učitelům.

Ve školním roce 1999/2000 získali žáci školy několik předních umístění v okresním kole olympiády v českém jazyce, tradičně dobré výsledky zaznamenává škola v recitačních soutěžích.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky českého jazyka a literatury souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace hodin matematiky odpovídá schváleným učebním plánům a úpravy, které vedou k posílení počtu vyučovacích hodin ve většině ročníků, jsou provedeny v rámci disponibilních hodin. Využitá je rovněž možnost dělení třídy v jedné hodině na skupiny, a to v 18 případech z 21. Porovnáním učebních osnov realizovaného učebního plánu s tematickými plány a se zápisy v třídních knihách inspekce zjistila, že nedochází k obsahové duplicitě a výuka předmětu je mezi jednotlivými ročníky kontinuální. Rovněž časový skluz, který by přesahoval dobu 2 týdnů, nebyl zjištěn. V oblasti plánování a přípravy se mimořádně projevuje koncepční činnost předmětové komise matematiky, kde mj. je pravidelně prováděna i kontrola plnění tematických plánů. Žáci využívají nabídky volitelného předmětu seminář z matematiky (4 skupiny), základy vyšší matematiky (2 skupiny) a deskriptivní geometrie

(2 skupiny).

Sledovaný předmět vyučuje ve škole devět odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou vybaveny starším klasickým školním nábytkem. Prostředí některých kmenových tříd, zvláště ve vyšších ročnících, bylo málo podnětné a estetické. Žáci mají k dispozici platné učebnice a sbírky úloh (převládá nakladatelství SPN a Prometheus). Vybavení kabinetu matematiky učebními pomůckami je na standardní úrovni. K dispozici jsou kalkulačky a didaktická technika.

Ve většině hodin žáci procvičovali učební látku, která byla již probrána. Hodiny měly většinou konzervativní strukturu a řídily se jasnými a srozumitelnými organizačními pravidly. Učitelé před vyučováním stanovili, čeho měli žáci dosáhnout, a tomuto cíli podřídili výběr, sled a množství informací. Při práci žáci navazovali na již známé poznatky, které procvičováním dále prohlubovali a rozšiřovali. Použité vyučovací metody a formy práce byly rozdílné, v nižších ročnících (zvláště pak v ročnících osmiletého studia) podnětné, výjimečně rutinní. Při výuce byly účelně užito kalkulátorů, v jedné hodině meotaru; učebnice sloužily spíše jako sbírky úloh. Ve většině hodin bylo individuální pracovní tempo žáků určováno rychlostí, kterou pracoval žák u tabule, byl však i dostatečný prostor pro samostatnou práci, kdy učitelé rozdali žákům předem připravené písemné zadání úloh a následně individuálně dle potřeby usměrňovali žáky v jejich činnosti. V žádné ze sledovaných hodin se neobjevily odborné nedostatky.

Učitelé motivovali žáky seznámením s cíli vyučovacích jednotek a kladením častých otázek, které se týkaly procvičovaného učiva. Značným pozitivním přínosem byla diskuse nad řešením, práce s chybou a aplikace učiva na praxi. Hodnocení dosahovaných výsledků bylo převážně pozitivní, zkoušení žáků nebylo zaznamenáno, v jednom případě byla provedena analýza písemné práce – bylo zjištěno, že klasifikace byla objektivní a spravedlivá. V jedné třídě psali žáci krátkou písemnou práci. Při řešení přiměřeně obtížných příkladů učitelé žákům stále pomáhali a vedli je k pochopení vztahů a souvislostí mezi prováděnými matematickými operacemi. Některým hodinám chybělo závěrečné hodnocení. Učitelé průběžně kontrolují úroveň znalostí žáků formou písemného i ústního zkoušení a pro klasifikaci mají dostatek podkladů. Podklady pro hodnocení získávají i realizací stanovených písemných čtvrtletních prací.

Vyučování probíhalo na základě akceptovaných pravidel, které byly respektovány učiteli i žáky. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Žáci mohli o problémech diskutovat a mít na ně různé názory. Učitelé často reagovali na výpovědi žáků, které upřesňovali a dále rozvíjeli. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na dobré úrovni. Podle pozorování v hospitovaných hodinách měla většina žáků k předmětu pozitivní vztah, což dokládá i častá volba tohoto předmětu jako volitelného maturitního předmětu.

Na základě klasifikačních přehledů jednotlivých tříd, výsledků čtvrtletních písemných prací, srovnávacích testů, výsledků soutěží a pozorování práce a odpovědí žáků v hospitovaných hodinách hodnotí inspekce výsledky výuky jako nadprůměrné. Žáci školy dosahují na okresní úrovni v matematických soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda) pravidelně nejlepších výsledků a škola má i úspěšné řešitele na krajské a celostátní úrovni. Žáci školy se zúčastňují matematických soustředění (pořádá JČMF) a seminářů pro účastníky Matematické olympiády kategorie C, B, A (pořádá přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity).

Inspekce souhrnně hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledované výuce matematiky jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce českého jazyka a literatury a matematiky je z hlediska plánování a personálních podmínek hodnocena jako vynikající, ve všech ostatních sledovaných oblastech jako velmi dobrá. Kvalita vzdělávání je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má zřetelně stanoveny dlouhodobé koncepční záměry v Projektu rozvoje Gymnázia Karviná, na jehož základě byl písemně zpracován Plán práce na školní rok 2000/2001. Z jeho analýzy je zřejmé, hlavní důraz je kladen na udržení vysoké úrovně výchovně-vzdělávací práce, na pokračování v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a na některé investiční záměry (např. výstavba kurtu, obnova učebny informatiky aj.). Roční plán je průběžně rozpracováván do týdenních a dvoutýdenních plánů, které jsou s dostatečným časovým předstihem vyvěšovány na informační tabuli ve sborovně školy.

Výchovný poradce nemá písemně zpracovaný plán práce na školní rok 2000/2001, má absolvováno specializační studium pro výchovné poradce. Minimální preventivní program zpracován je.

Škola realizuje výuku dle generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem, jenž byl schválen MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22, dle učebního plánu gymnázia se čtyřletým studijním cyklem ze dne 5. května 1999, čj. 20 595/99-22 a v dobíhajícím sedmiletém studiu dle učebního plánu schváleném MŠMT ČR dne 19. prosince 1991, čj. 28 205/91-20.

Předložený rozvrh hodin plně respektuje minimální hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schválených učebních dokumentech. Vyučované studijní obory jsou v souladu s aktuálním rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nenabízí v letošním školním roce nepovinné předměty, pestrá je však nabídka volitelných předmětů, jichž je vyučováno celkem 20 ve 45 skupinách, např. základy vyšší matematiky, deskriptivní geometrie, konverzace v jazyce anglickém, latina apod.

Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitele školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Vedení školy je tvořeno ředitelem a jeho zástupcem. Oba členové vedení mají vzdělání v souladu s vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění. Kompetence vedoucích pracovníků jsou prokazatelně písemně vymezeny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

V rámci svých kompetencí stanovených ředitelem školy se na řízení podílí i 10 předsedů předmětových komisí a 9 garantů předmětů (v případě, že není ustavena předmětová komise, jelikož daný předmět vyučuje pouze jeden učitel). Z jednání těchto metodických orgánů, která se konají dle potřeby, jsou standardním způsobem vedeny zápisy.

Řád školy je zpracován, jeho platné znění je žákům k dispozici ve všech kmenových třídách,

jeden výtisk je vyvěšen ve sborovně školy. Třídní knihy jednotlivých tříd obsahují zápis o seznámení všech žáků se školním řádem, bezpečnostními a dalšími předpisy na začátku školního roku.

Pedagogické rady se konají pětkrát ročně, operativní pracovní porady jsou organizovány aktuálně dle potřeby, zpravidla jednou měsíčně. Předložené zápisy z pedagogických rad jsou vedeny běžným způsobem.

Škola organizuje dvakrát ročně třídní schůzky pro všechny třídy školy, jedna třídní schůzka navíc je pořádána pro rodiče žáků prvního a posledního ročníku studia. Spolupráce rodičů se školou je dle předložených podkladů na dobré úrovni, činnost vyvíjí Sdružení rodičů a přátel školy, které je registrováno jako občanské sdružení. Jeho hlavní výbor se schází k jednáním jednou měsíčně, členové sdružení organizují např. školní ples. Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola se snaží vhodným způsobem prezentovat na veřejnosti, jednou ročně je pořádán den otevřených dveří, jsou organizovány výstavy výtvarných prací v regionální knihovně, žáci Gymnázia Karviná získali v loňském školním roce několik prvních a dalších předních míst v celostátních a krajských soutěžích, jeden žák školy se umístil na 3. místě na světové olympiádě v programování v Číně a na 14. místě Středoevropské olympiády v informatice.

Výroční zpráva o činnosti základní školy za školní rok 1999/2000 byla prokazatelně projednána s pracovníky školy, zaslána školskému úřadu a zřizovateli. Poskytuje dostatek informací o škole.

Funkčnost a kvalita organizačního uspořádání školy a informační systémy školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy se snaží používat účelně nástroje operativního řízení. Všichni vyučující školy mají vysokoškolské pedagogické vzdělání v souladu s vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění.

Průměrný věk vyučujících je 45 let, ve škole působí 8 učitelů mladších 35 let, čtyři pedagogové jsou v důchodovém věku. Rozbor struktury učitelského sboru podle pohlaví vykazuje pětáctiřicetiprocentní zastoupení mužů (19 učitelů z 42).

V letošním školním roce nejsou ve škole začínající učitelé. Dalšímu vzdělávání pracovníků je ze strany vedení školy věnována přiměřená pozornost. Dva vyučující jsou okresními metodiky, jeden je garantem okresního a krajského kola recitační soutěže, další vyučující organizuje krajské kolo ekologické olympiády.

Vedení školy má vytvořen v rámci daných finančních možností systém stimulování pracovníků, jsou stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků, pro stanovení příplatků za třídnictví (zohledňují se např. ročníky). Rovněž kritéria pro udělení mimořádných odměn jsou stanovena a udělení každé mimořádné odměny je zdůvodňováno. Škola má vnitřní platový řád.

Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá dle vyjádření ředitele minimálně jednou ročně, písemné záznamy o provedených hodnoceních nejsou však vedeny. S průběžným hodnocením své práce jsou vyučující hospitujícími členy vedení školy seznamováni také při pohospitačních rozhovorech.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost není realizována dle samostatného plánu kontrolní činnosti, podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy jednak namátkově prováděnými kontrolami písemných prací žáků, jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, dále rovněž pravidelnými kontrolami třídních knih, třídních výkazů a další pedagogické dokumentace. Mezi priority v oblasti kontrolní práce vedoucích pracovníků školy patří dle předložených podkladů mimo jiné pravidelné sledování vyučovacích výsledků žáků.

V letošním školním roce bylo dle údajů v třídních knihách vedením školy hospitováno celkem 25 vyučovacích hodin. Záznamy o hospitacích jsou vedeny.

Ke kontrole vyučovacích výsledků žáků používá škola mimo jiné testy Kalibro a Scio. Klasifikace žáků je prováděna dle klasické klasifikační stupnice.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedených dílčích hodnocení je kvalita řízení celkově hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 220/2000-21 ze dne 13. 1. 2000 s účinností od 1. 1. 2000,
- zřizovací listina školy ze dne 1. 11. 1991 (čj. neuvedeno),
- dodatek ke zřizovací listině školy ze dne 15. 11. 1994, čj. 30 314/94-61,
- dodatek č. 2 změna zřizovací listiny ze dne 30. 8. 1996 čj. 26 873/96-61,
- dodatek č. 3 změna zřizovací listiny ze dne 15. 11. 1999 čj. 32 632/99-21,
- třídní knihy, třídní výkazy, sešity a písemné práce žáků z českého jazyka a literatury a matematiky,
- řád školy, rozvrh hodin,
- organizace školy, vnitřní platový řád,
- výroční zpráva o činnosti školy 1999/2000,
- záznamy z pedagogických rad a z porad pedagogických pracovníků,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy,
- plán práce školy na školní rok 2000/2001,
- Projekt rozvoje gymnázia Karviná,
- protokoly o konání komisionálních zkoušek za školní rok 1999/2000.

ZÁVĚR

Z inspekčního zjištění je zřejmé, že Gymnázium Karviná svou systematickou pedagogickou činností zajišťuje kvalitní výchovu a vzdělávání žáků. Vzhledem ke kvalitě vzdělávání a řízení je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Z pedagogického hlediska je stejně tak hodnocena účelnost a efektivnost využívání přidělených finančních prostředků.

Pozitiva:

- žáci školy dosahují vynikající výsledky v různých matematických soutěžích,
- škola nabízí žákům širokou škálu volitelných předmětů.

Negativa:

- kontrole písemných prací žáků není ze strany některých vyučujících věnována patřičná pozornost.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- zejména v nižších ročnících věnovat zvýšenou pozornost úpravě a písemnému projevu žáků,
- v závěru vyučovacích jednotek důsledně provádět shrnutí probraného učiva a poskytnout prostor i k sebehodnocení žáků,
- činnost výchovného poradce realizovat dle rámcového ročního plánu práce,
- zpracovat písemně plán kontrolní činnosti vedení školy na školní rok.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň
Členové týmu	Mgr. Kazimír Worek

V Karviné dne 17. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. duben 2001

Ředitel školy

Podpis

RNDr. Bohumil Vévoda

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Karviná	2001-05-09	143 132/01-5044
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, Praha 1	2001-05-09	143 133/01-5044
Rada školy: není zřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly vzneseny.